

Dokumenty cyfrowe w JBC - próba charakterystyki

Leszek Szafrński

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Modele prezentacji dokumentów w bibliotece cyfrowej

- model dokumentacyjny
- model informacyjny

Źródło: Kalota Tomasz (2007). Jak przygotować obiekty do włączenia ich do biblioteki cyfrowej – doświadczenia Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu [online]; [dostęp 05.05.2012]. Dostępny w World Wide Web: http://digital.fides.org.pl/Content/716/Jak_przygotowac_obiekty_do_BC.pdf

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

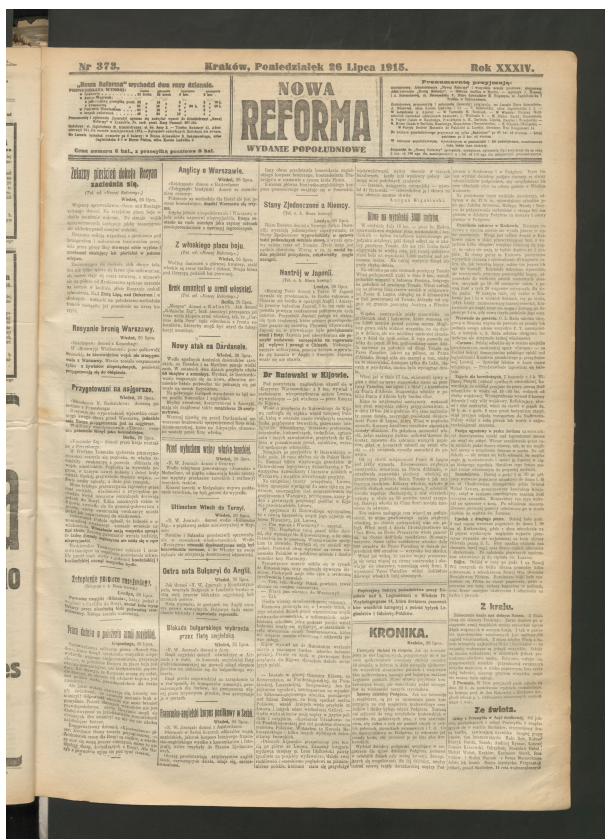
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Model dokumentacyjny – archiwizacja cyfrowa

- próba odwzorowania cech fizycznych oryginału
- duży rozmiar plików
- brak możliwości prostowania stron
- wysoka jakość
- najczęściej format tiff

Model dokumentacyjny – archiwizacja cyfrowa

Projekt JBC

Obraz do archiwizacji:
format tiff,
rozdzielczość optyczna 300 dpi,
24 bitowa głębia koloru.

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

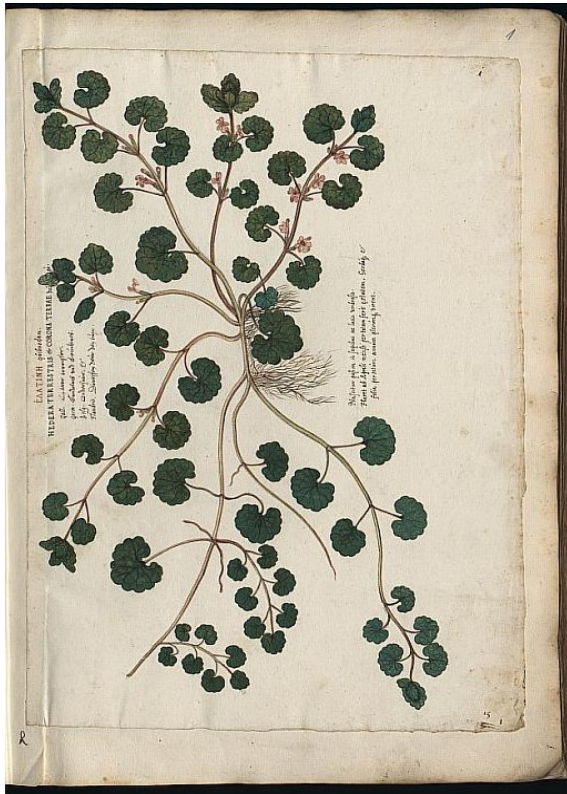

Model informacyjny – prezentacja cyfrowa

- nastawienie na odbiór treści dokumentu
- znaczna obróbka obrazu (kadrowanie; prostowanie; korekta jasności, ostrości i kontrastu; dostosowanie rozdzielczości)
- poprawienie czytelności obrazu dla ludzi i maszyn
- ułatwienie konwersji i kompresji
- zmniejszenie rozmiaru pliku
- OCR (ang. Optical Character Recognition)
- format DjVu, PDF, jpg itp.

Model informacyjny i dokumentacyjny – prezentacja cyfrowa

Projekt JBC

Obraz do publikacji na stronie internetowej JBC:
format djvu,
profil foto,
rozdzielczość optyczna 300 dpi,
24 bitowa głębia koloru.

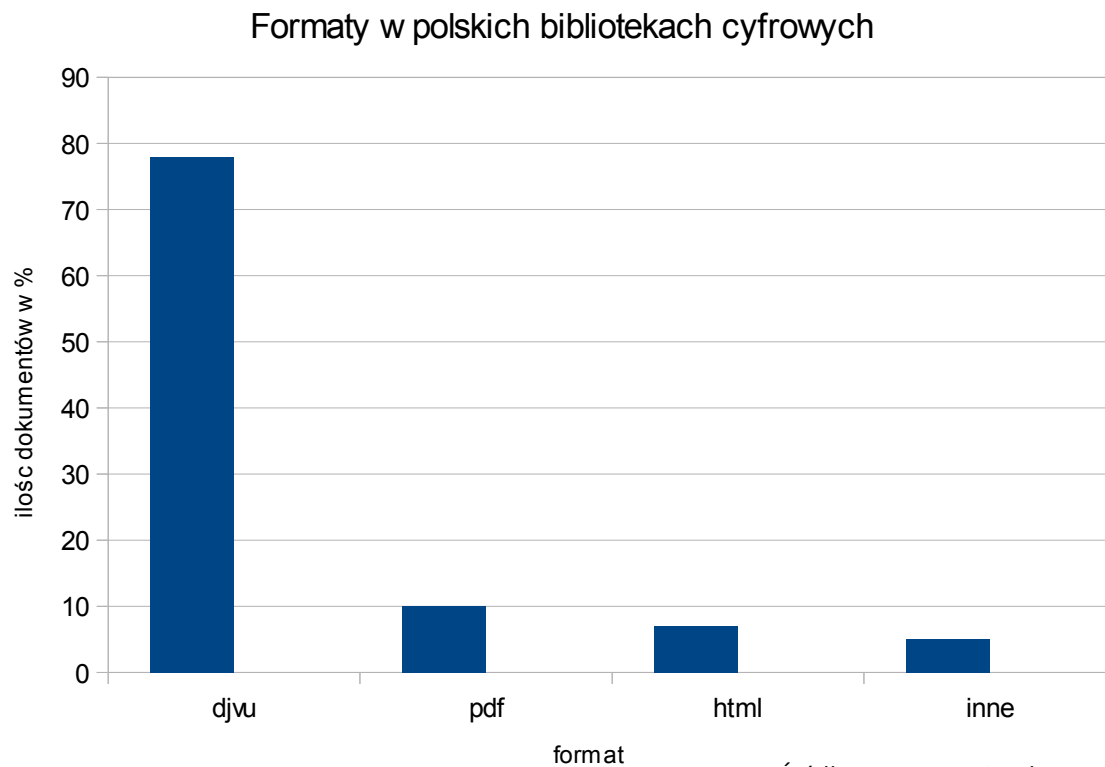
**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

DjVu – podstawowy format prezencyjny w JBC

Źródło: opracowanie własne na podstawie FBC

DjVu – podstawowy format prezencyjny w JBC

Zalety:

- bardzo małe rozmiary pliku,
- format otwarty, jawna, ogólnodostępna struktura,
- darmowe przeglądarki dla prawie każdego systemu operacyjnego,
- możliwość zakotwiczenia warstwy OCR,
- warstwowa struktura dokumentu (możliwość oddzielenia warstwy tła od treści),
- dokumenty w formacie djvu są niemodyfikowalne,
- nie ma problemu z prawidłowym wyświetlaniem dokumentu (np. rzadki typ czcionki).

Wady:

- potrzeba instalowania przeglądarki
- niezadowolający OCR w oprogramowaniu Document Express
- problem z dostosowaniem formatu na urządzenia mobilne

Źródło: opracowanie własne na podstawie
<http://www.djvu.com.pl/>

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Udostępnianie dokumentów w JBC

Kadrowanie i prostowanie:

- czasopisma
- druki zwarte

Bez kadrowania i prostowania dla zachowania wiernego odwzorowania oryginału przy prezentacji w JBC:

- starodruki
- rękopisy
- mapy
- grafika

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

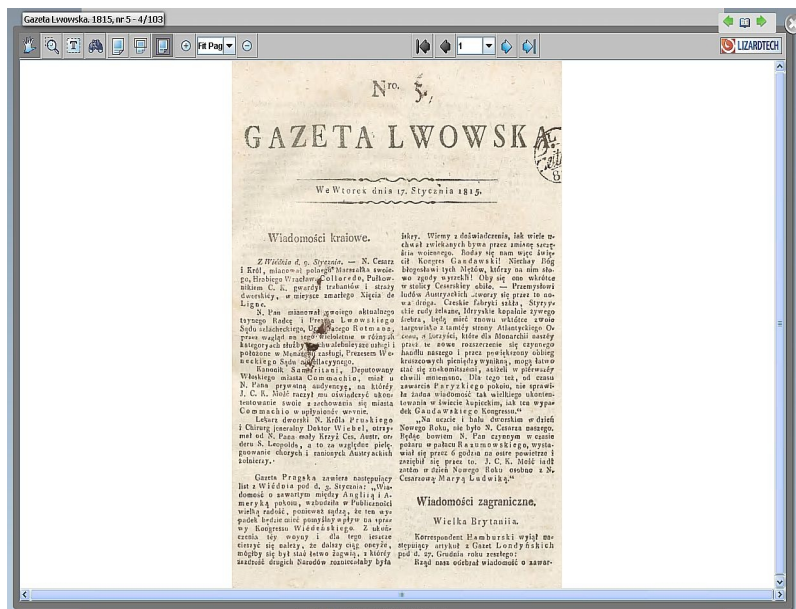

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

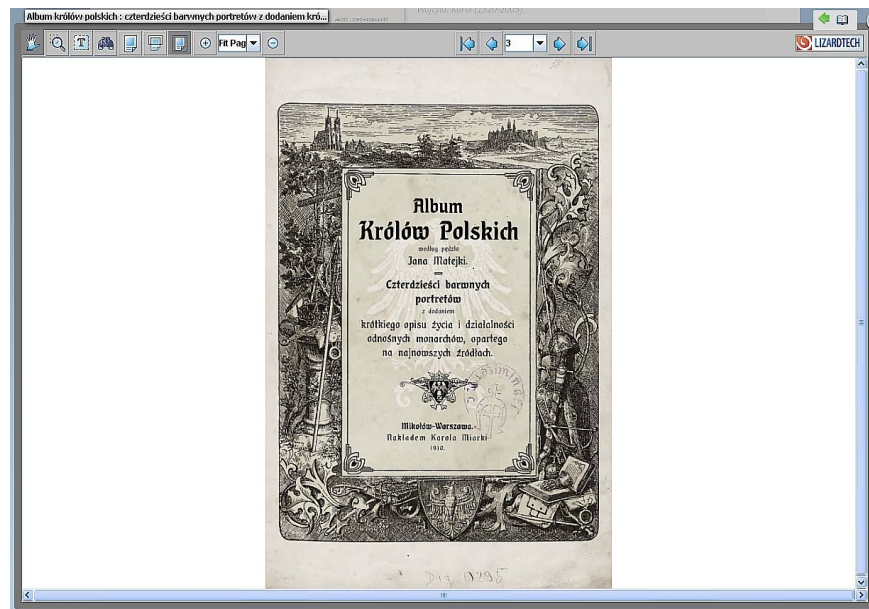

Udostępnianie dokumentów w JBC - przykłady

czasopismo

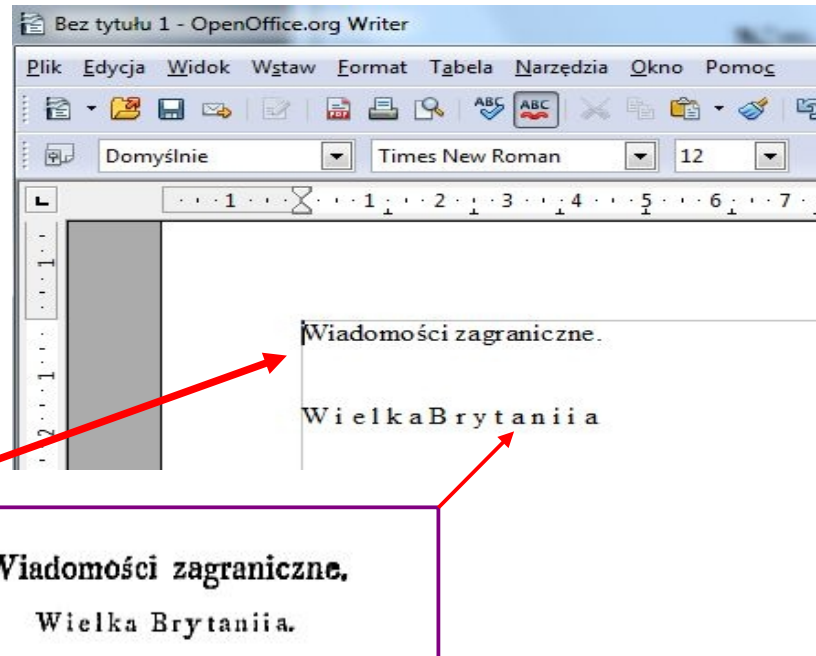
książka

Udostępnianie dokumentów w JBC – warstwa OCR

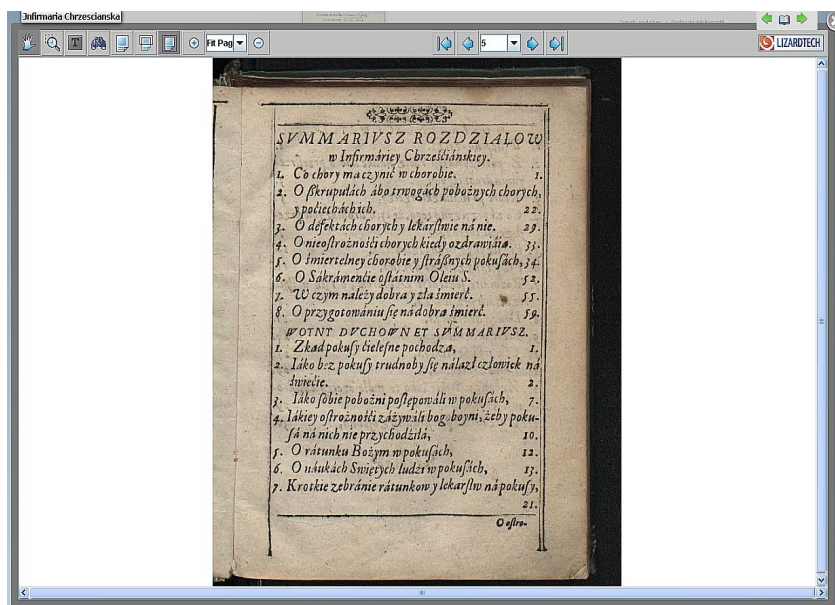
Warstwa tekstowa w dokumencie

Edytor tekstowy np. Open Office

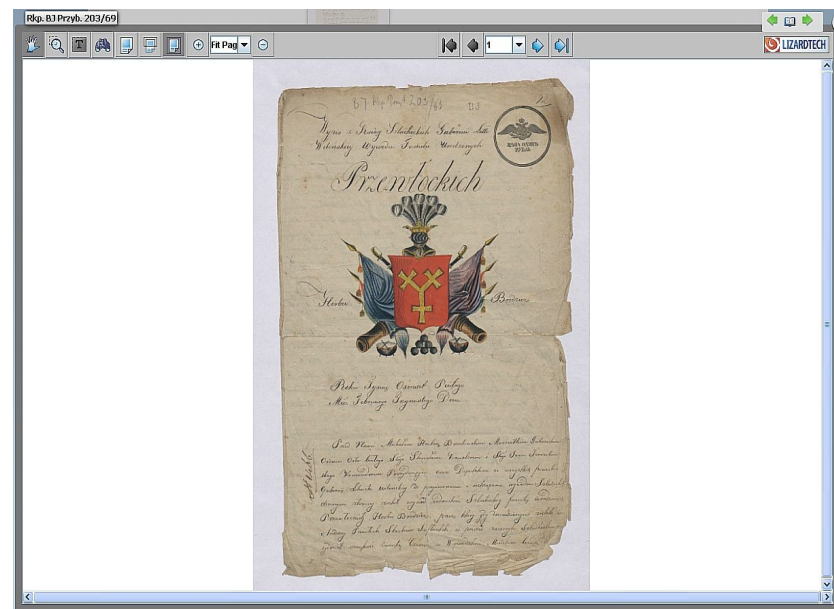

Udostępnianie dokumentów w JBC - przykłady

starodruk

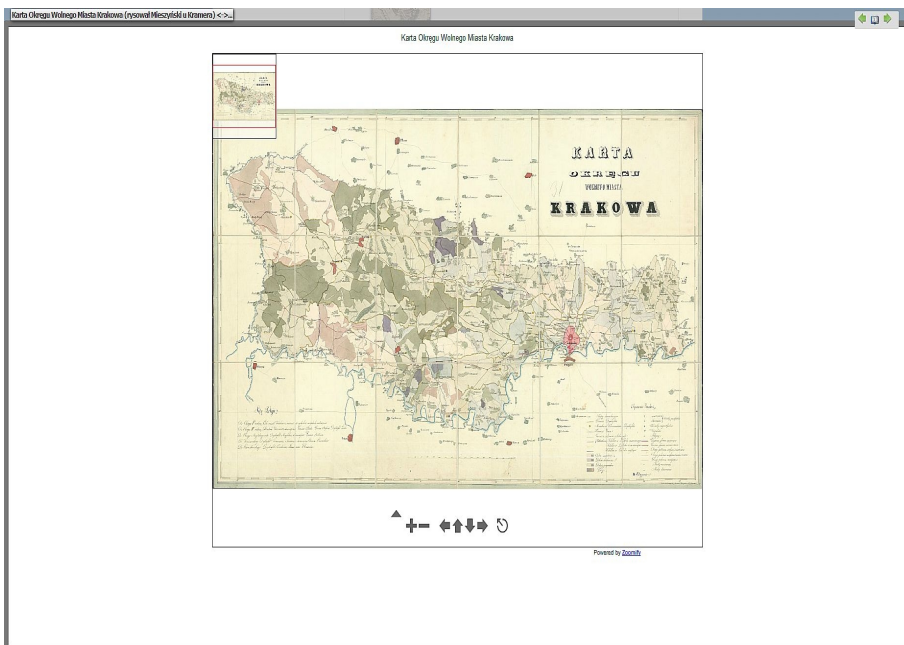

rękopis

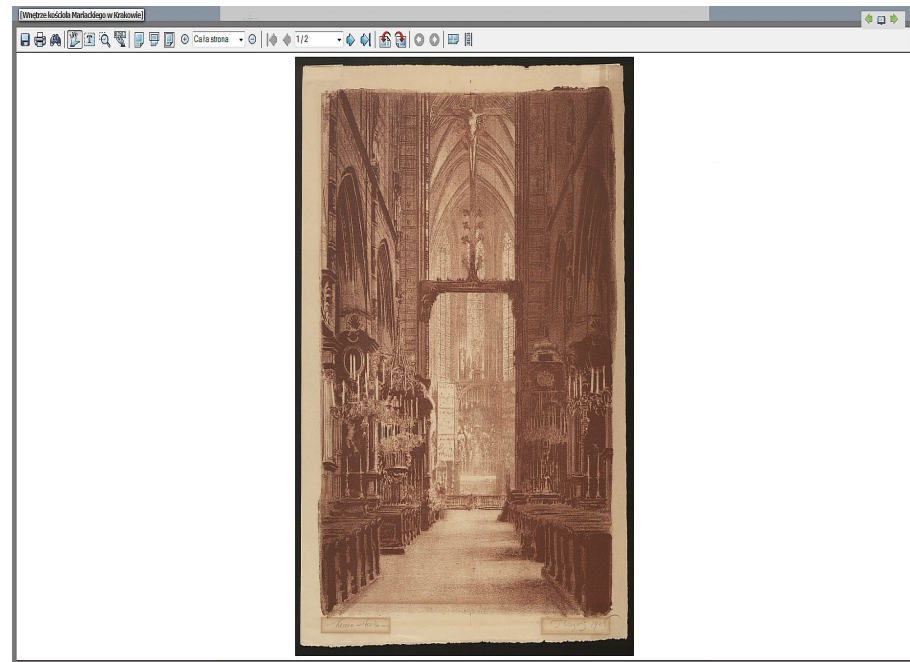

Udostępnianie dokumentów w JBC - przykłady

mapa

grafika

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

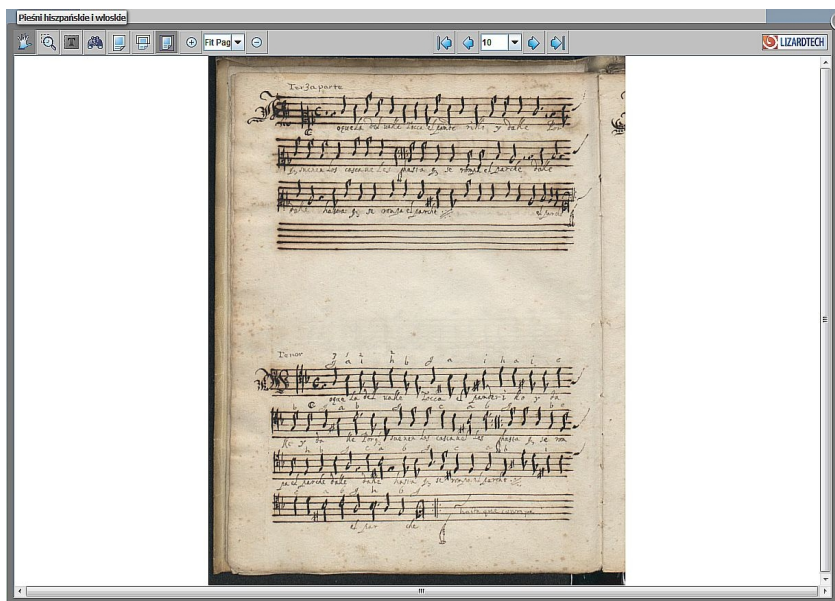

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

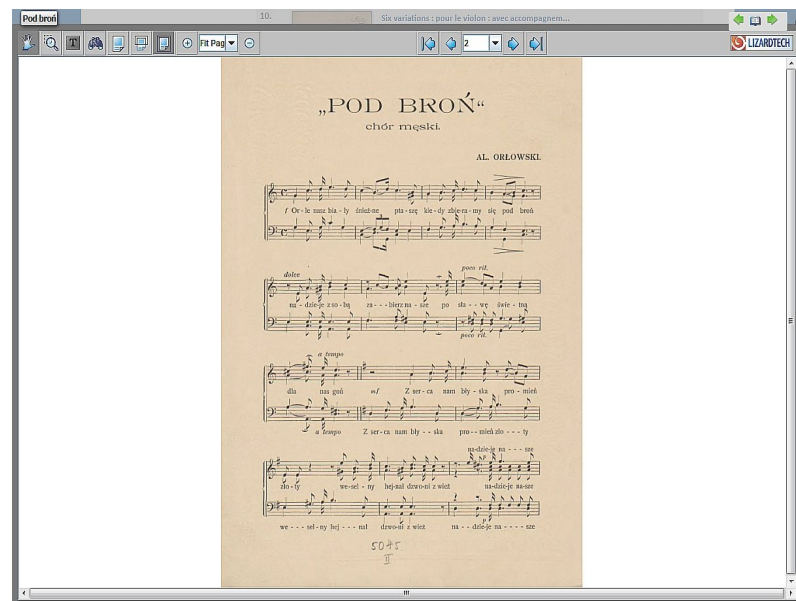

Udostępnianie dokumentów w JBC - przykłady

Rękopis muzyczny

druk muzyczny

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

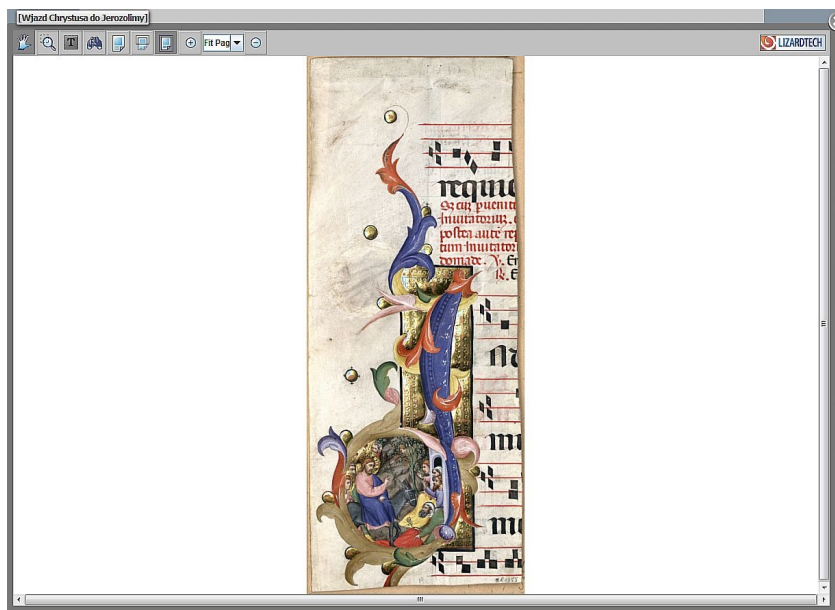

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Udostępnianie dokumentów w JBC - przykłady

Inicjał

akwarela

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Udostępnianie dokumentów w JBC - przykłady

Duże miniaturki przy opisie każdego dokumentu

The screenshot displays the digital library interface for the Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa. The page features a navigation menu at the top with links for 'Strona główna', 'Kolekcje', and 'Kontakt', along with options to 'zaloguj' or 'zarejestruj się'. The main content area is divided into two columns. The left column contains a 'Wydanie' section with icons for 'Opis', 'Informacje', 'Treść', 'Treść (nowe okno)', 'Pobierz', 'Wyniki wyszukiwania', 'Podobne wydania', and 'Opcje wyświetlania'. Below this is an 'Eksport metadanych' section with buttons for 'OAI-PMH', 'RDF', 'RIS', and 'BIBTEX'. The 'Ulubione pozycje' section includes a 'Dodaj do Ulubionych' button, a 'Tagowanie' input field, a 'Zatwierdź' button, and a 'tylko prywatne' checkbox. At the bottom of the left column is a 'Zapisz ten adres...' section with 'Dodaj do "Zakładek"' and 'Bookmark' options. The right column is titled 'Opis wydania' and contains the following information: 'Carte politique, statistique et héraldique de la Wolhynie, de la Podolie et de l'Ukraine provinces de l'ancienne Pologne [...]'. The 'Tytuł:' field repeats the title. The 'Wydawca:' is 'Sigismond Gérstmann'. The 'Miejsce wydania/powstania:' is 'Bruksela'. The 'Słala:' is 'ok. 1 : 680 000'. The 'Data:' is '1863'. The 'Język:' is 'fre'. The 'Zakres:' is '19 w.'. The 'Temat i słowa kluczowe:' are 'Polska ; mapy 19 w. ; Wolyń ; Podole ; Ukraina'. The 'Typ zasobu:' is 'mapa'. The 'Format:' is 'image/vnd.djvu'. A large thumbnail of the map is displayed, with a 'Pokaż treść' button below it. The 'Źródło:' is 'Biblioteka Jagiellońska, M 53/51'. The 'Identyfikator dokumentu cyfrowego:' is 'DIGKART000046'. The 'Lokalizacja oryginału:' is 'Biblioteka Jagiellońska'.

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Dziękuję za uwagę

l.szafranski@uj.edu.pl

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Realizacja projektu **„Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa”** jest współfinansowana przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007–2013, Priorytet XI. „Kultura i Dziedzictwo Kulturowe” Działanie 11.1. „Ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego o znaczeniu ponadregionalnym”.